

ცისკარი.

ქანთუაღი

სიტყვათა

გუნდალი

1853 წელს

დავით აღმაშენებლის

ნ. 11.

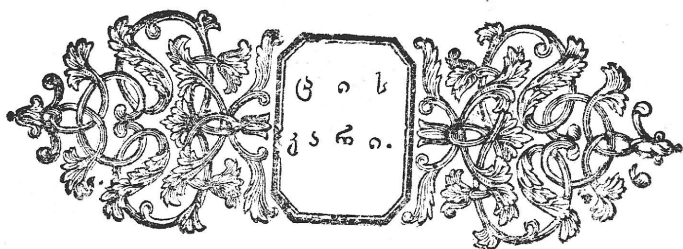

ПЕЧАТАТ ПОЗВОЛЯЕТСЯ,

съ тѣмъ, чтобы по отпечатаніи представлены были въ Ценсур-
ный Комитетъ узаконенное число экземпляровъ, г. Тифлисъ.
1 Ноября 1855 года.

Исправляющій должность Грузинскаго цензора **Сс**
Александровъ:

Въ Типографіи К. Г. Эрнстова.

ქართული სიტყვაელებითა
ეუწინალი.

განგძელება მასკანადში.

— მე მგონია, დამხანები ზე ექვსი ნაბიჯი. — სიღის
შემოკვრის ჩვეულება ეს ანის, ჭსთქუა გუსტავმა.

— ოჰ, ეს სიღის შემოკვრა! . . ნეტა რაზედ მოაგო-
ნდა ელენას მასკანადი? . . რა ან ენახა? . . ის რომ
იქ ან წასულ იყო, მე ან გაქმნებოდი დამნაშავე წინაშე
იმისთანა კეთილ-შობილის უმაწვილის კაცისა! —

— ანა აწისა, ძიავ, ღონის ძიება შერიგებთ გაათა-
გოთ საქმე? —

— მოაგონე ზე სიკუდილადმდე ან დავაგინებ შენს
სიკეთესა; მაგრამ შენ თვთონ განსაჯე: მე შემოვჭკად
ედმონს უბაში ზე ჩამოვგლიჯე დამასა მისსა მასკა! ნუ
თუ მომტყვევებს აწისთანა მძიმე აბადს ედმონი? იმან იტ
ის წა აწის შატოისნება. წაწმობდგინე შენი თავი იმის
ადავს. —

— ძადუატ ძადიან შეჭსწუხდება —

— წათა განა იმასატ აქუს წამ დანაშაული ამ საქმე-
ში? —

— ანა, მაგრამ, თქუწინ ხომ იცით საზოგადოების წე
სი: ყოველს წასმე გუდს გამოაბუნ, ზე წაკი ქალის სა-
ხელი აწის გაწეული დუელში, თუნდა ან გელოზიტ იუ-
ოს, მანტ დავსძმასხვენ - მე წავალ, ძიავ, ედმონთან; იქ
ნება საქმე მოგონებე ჩავაქანწელო. —

ლოდესატ გუსტავი ჩამოდოდა კიბუხედ, ედენას
გოგო მოეწია ზე ჭსთხოვა მოვიდეს გრაჟინასთან. —

-- მიუცია ეს ბაწათა ედმონსა, უთბწა უბედურმა გრას-
ტინამა გუსტავის, ზე თუ დმეწთი გწამს, მოიხმადე უო-

ველი ღონის ძიება, რომ დაშალთ როგორმე დუელი. მე
ზინში სული აღარ მიდგას. მშვიდობით. ჩქარა წადა.

მა გუსტავი შეკადა ედმონის სახლში, მას იქ დახვ-
დნენ ორნი მისი მოწამენი, რომელიც ჰესკადენ ბნძო-
ლის ზანობასედა. — გუსტავმა ჰკითხა მათ, რით გააჩვენებ-
ნენ გუსტავს. —

— გაჩვენებთ, უფალო, ეუბნებოდა გუსტავი მათ:
ეს ისტორია მეკად ცუცუცუნი რამ არის. საწყალი ედ-
მონი მოაკლდება სამსახურსა; ბიძა ჩემც უნდა მიუშვი-
როს უსული ცუვიასა, რე უოველი ესე წამოჭნებებს ენ-
თის უნამულის დედაკაცისაგან, რომელმაც ცილა შექს-
წამა გარდინასა. — არ შეიძლება, რომ იგინი შევარდოთ
როგორმე? —

— არ შეიძლება, უზახუხა ედმონმა! ჩემის უბის ღაწა-
ნმა ცეატნი ზინ ღაა დააჩინა! —

— იქნება შენ გამოიტყვალთ აუიქნი, რომელსაც ამ ბა-
რათს წაიკითხამ, უთხრა გუსტავმა. —

ედმონმა გამოაწოთ ბარათი ელენასი, რომელშიაც
ეწერა:

„გთხოვ, გვედარები, ნუ მოახდენ დუელსა. თუ მა-

წოდება ჩემი საუბრე უღია გაქვს, რომელიც წამომიდა,
განეთ ცუცხლის ნაკადულის უბნობითა ზე მით მეც წა-
მანთვით ურეზუნად საიდუილო ჩემი, — თუ კიდევ დაგშ-
თენია ამ ცუცხლის ნახეწკალი ჩემიდაში, — გთხოვ, ედ-
მონ, შემოხწირო ეს მსხუჭმხლი; ეს ისტოვია მე განა-
ბიანსეებს ზე მომკლეებს ზატოხსეებსა; ხოლო თქუჭნი
ვლდეუღუესა ანს — დაიცვათ ჩემი ზატოხსეების სახე-
ლა. — ,,

ვადნე ედმონა კათხულოზდა ამ ბანათსა, გუსტავმა
გვლად ზესტად საქმე მიეგდო შენიგეზხედ. —

— ბიბა ჩემი ყოველზედ მზათ ანის, ეუბნებოდა გუს-
ტავა: თუ განდ წიგნით, თუ გინდ ზინად მოითხოვს სო-
დაშსა, ამიტომ რომელ საქმე შეჭსდგა შეტომილეებისა-
გან, რომელიც თვთონვე ვალი აქვს განჭსწმინდოს. —

— ამ გვანის შეტომილეების განწმენდა შეიძლება მხ-
ლოდ დამზახებით! შეჭევიან ეთმა სეკუნდანტოვან-
მა. მე თანხმა ანა ვან სხუა ანაუეზხედ! —

— მოითმინეთ, უფაჯნო, უთხნა გუსტავმა: ჯეკ ზინ-
კულად ედმონის ჭახნი შკვიტუთ.

— შენ ამბობ, გუსტავ, რომ ბიბა შენი ყოველის ბოდ-

მის მოხდაზედ უხათ აწის? ჰსთქუა ედმონმა: მამ კაწ-
გი; თანახმა იქმნება იგი საქუჭენოდ, საზოგადოებაში,
მოითხოვოს ჩემთან ბოდაში?—

— უმჯობესად.—

ედმონი იხათ იყო შეწიგებაზედ; მაგწამ სეკუნდან-
ტუბი წინა აღუდგენ. იგინი უტკიცებდენ, რომელ
დასადგანებლად ედმონის ჰატოისნებისა ღუელი უთუ-
ოთ უნდა მოხდეს; — თუ აწა იგი იმულებულ იქმნება გა-
მოგადეს სამსახურადგან, ამიტომ რომელ ადაწაგან მო-
ინდომებს სამსახურსა იმ ოქციტთან, რომელსაც შექ-
ოქტეს სილა, ზ რომელმაც სისხლით აწ მოჰსწმინდა ეს
აბიდა. განხეთქალება შექმნა ფაცხელი. გუსტავი ლა-
ხანაკობდა ძლიერად ზ ამასად, მაგწამ ედმონმა იწყო
შევე წევა.—

— აწა, გუსტავ, უთხრა მან დასასრულ: ღუელი უნდა
მოხდეს.— ეს წიგნი მიეცა ცნობილსა გუმასა ზ . . .
მშვიდობით. ხოლო თქუჭენ, უფალნო, მიზმანდით გრ-
აქთან. უთუოთ მასთან ჰზოგუბთ მის სეკუნდანტებსა-
ცა.— შეჰმანდით უწთი ერთმანეთს როგორც გნებასთ.—
უოგელავე მომანდვია თქუჭენზედ.—

სეკუნდანტნი ზე გუსტავი წავიდენ ერთად გნაქთ-
ან.- გუსტავმა მაჰსცა ედმონის წიგნი ელენასა; ხოლო
თუთონ შეგადა გნაქის კაზინეტში, წათა მუნ დავსწრე-
ბოდა განდაწმკვალეხს უამსა.— გნაქის მოწმეუბი უკ-
ვე იქ იყვენ.— წა წაწუდგანა იგანი ედმონის სეკუნ-
დანტებსა, გნაქმა უთხრა კეთილშობილუქის მედიდუ-
რებით:

— ლოგოცტ გნებავთ, ისე განდასწევატოთ, უფალ-
ნო; მაგნამ მე ვნაცხ ვალად მოგახსენოთ, ლომელ უფ-
ალი ედმონი სწულებით მანთალი ანის ამ განხეთქილე-
ბაში: უოველი დანაშაული ანის ჩემს მხარეხედ ზე მე დი-
დათა ვჰსწუხვან, ლომ ბედი გვაყენებს ჩუჰნ ერთი ენა-
თის წინააღიდეგად. მე სწულაადის გულისთ უბდგნი მას
უოველ შესამლეუელს ბოდიშსა, მაგნამ- მოიქეცით, ლო-
გოცტ გნებავთ, მე წინათვე თანახმა ვარ.— გნაქმა თავი
დაუკნა ზე გავადა ელენასთან.— მას ეგონა, ლომ გნა-
ქინას ჰსმანამს ზე ჰსწრდა ერთი გვალად მინც დაეხედა
მმანარისათჳს. იქნეს ამის მეტად ვეღარცტი ენახა.— გა-
ნა ელენას ეჩოქა კნავატის წინა ზე წა დაეუანა სახე
ხელითა, ჰსტილოდა მწარედ.— მახლობელ მისა ბოლზედ

ეგდო გახსნა და ბარათი. — გნაძმამ მასწავლებელი იფიქრა, რომ
მეუღლე ელენას უთხოვთ შეუტყუვას. როგორც წინა მდგომარეობა
მარცხეული მისი ედმონდისადმი ზღაპარი წერილი. — ელ
ენას მოესმა შრიალი, აახედა ხეობა და გაქვავდა შიშით,
და იხილა ქმარის თვალი, რომელსაც ან მოელოდა იმ დრო
მას. —

— და დამატოვას, სულს ჩემო? ჰკითხა გნაძმამ. წათ
გეშინიან. —

— იჰ! . . . მიზოდეთ ეგ წერილი!

— წათ? —

— აქ მიზოდეთ, მიზოდეთ! . . . თქუტნი ან უნდა იცო
დეთ წატ მაგაში ჰქსწერია. —

— წატონ? — ნე მგონია, ამ გარემოებაში, რომელში
აც აწ მე ვამყოფები, ყოველივე საჭირო ანს ჩემთვის ცნ
ობად —

ღე გნაძმამ წაიკითხა შემდგომი:

„ მე მოვიხმარე ყოველი დონის მიება, წათს ადმესტრუ
ლებიან სურვილი თქუტნი, ჩემო შეუსადარესო დამეწ
თავ ელენავ! მაგნამ ამოდ იყო შრომა: მე შთამატდეს
ასეთს მდგომარეობაში, რომელ იმულებულ ვიყავ ამომე-

ჩნია ანუ უზატყურება ანუ დუელი.- თქუ მენ გარდა მიუვა
 რებდით, თუ რომ მე შევისწნა საზოგადო დატინვა ზ
 მომეშალა დუელი.- მოუტყვევთ უბედურად დატან ჯულისა
 ზ ერწმუნეთ დახიწებისა მისსა, ანა რად მოვიქედო ეს
 რეთი, რომლისათვისაც გარდმოაგდოთ თქუ მენ ერთი ცრ
 ემდი.- კმაწა. გიყვანდე მე ადრინდელუებრივ ზ ნუ გე-
 ქმნებათ ეჭვა ჩემს საუყუროს სიყუანულშიადაცა.- მე მიმაქ
 უს საფლავში ნუტეში, რომ გიყავ მე შერგან შეყვანებუ-
 ლი.-

.. ედმონი.- ..

გნაჭი იდგა განტვიფრებული ვითარცა ძეგლი.

- მაშ მანთალი ყოფილა! წამმოსთქო მან დასასრ-
 ულ! . . ჩემი ცოლი მაშ ნამდვილ ყოფილა მისი საყუან-
 რელი! . . მე გი რა სახათა ვქსწუხდი მისთვის! . . ოო!
 მე გარდუხდა მას მაგიერსა! ! ზ იგი საჩქაროდ გამო-
 ვანდა ოთახიდან.- ელენა გამოუდგა, წააგლო კალს-
 თაში ხელი ზ უხვეწეოდა მოუსმინოს; მაგწამ გნაჭმა
 ხელი ჰკრა მას, დაუკეტა კარები კლიტით ზ ჩაიღო გა-
 სადები ჯიბეში.-

— უფალო! უთხრა გნაჭმა სეკუნდანტებსა თვისსა, რა შევადა კახანეცში გაყვითლებულას ზ მთხოლოვანის სახით: მე თანახმა ანა ვან ანა ვითანძიე ზინობისა, შეტად რე შენიგებაზედ. ვითხოვ აუცილებელივ დუელსა. . . , დუელსა მხოლოდ სიკუდილზედ! გესმისთ? — ეწთი ჩუ მნგანნი, რომელიც დაეცემა, იქვე უნდა დაშეთს. —

სეკუნდანტებმა ეწთმანანტის შეხედეს განტვიფლებით. — გუსტავს უნდოდა ეთქუა რამ.

— შენ ჩუმათ ბეძანდებოდე! შეუტვივა გნაჭმა. მე ანას მოვისმენ. წადი უბეძანე ცხენები შეაბან. უკვე თენდება. ნახევარ საათის შემდეგ ჩუ მნ უნდა ვიუწეთ გუნსენის ტუეში. —

იგი ურწავად მიეშო კრესლანზედ. — მას დროსა შონის ოქციტენნი ლანანაკობდნენ. — შემდეგ ედმონის სეკუნდანტნი გამოესალმნენ ზ წავიდნენ. —

რა მანტო დაშთა თავის მოწმებთან, გნაჭმა ადიწია თავი ზეით. —

— რა ზინობა დაჰსდეთ? ჰკითხა მან.

— დამბანებით სწოლას ათს ნაბიჯზე. —

— ან მინდა! შეჰყვარა გნაჭმა. იყო სხუთი ნაბიჯი ზ

თითო დამბახატ გაუტენავი, თუ რომ ზინგელით გერ მო-
გველათ ერთმანეთი.

— ეგ ან შეიძლება, გრადო! რას ბეძანებთ! უსახ ხა-
ნა ხომ ან გვინდა ვაგმართოთ, ჰესტქუა გერეკალ სან-
ტიემ.—

— თქუ მნი საქმე ან ანის: მე ესრეთ მსურს.— მხათ
ანის ცხენები?— დრო ანის წასვლისა, უფალნო.—

— მიზმანებ მეც გაახლეთ? ჰკითხა გუსტავმა გრად-
ოსა.—

— ანა, აქ დანია. შერ ესრე უცხოდ ვაჰფრთხილებ-
ულხან შენს ძალუასა, რომელ მე კვალად ვაზარებ მას
მზრურველორასა შენსა.— აჭა ვასადები ოთახისა მის-
ისა.—

ერთის სხათის შედეგ წინააღიდეგნი ზ სერუნდანტ-
ნი მათნი შეაუანენ ცუეში. ზატვიან ცემით დაუკრეს
მათ თავი ურთი ერთისა; გაუზომეს ადგილი ზ დატენეს
დამბახები.—

— უფალს ედმონსა ერგება ზინგელი სლოლა, ჰესტქუა
გერეკალ სანტიემ.— მაგრამ, თუ აცდინა, მაშინ მაგის
წინააღიდეგს შეუძლიან ორ ნაბიჯზედ მიახლოვდეს ზ

ისე დაატყინოს დამბახა.

ედმონი დაჰსდგა ბინაზედ ზე განგებ იმ ნაიწად ეს-
წოდლა, რომ ან მოუტყუა გნაჭისათჳს.—

— მესმის, უთხნა გნაჭმა: თქუენ ანა ესუწით; რომ
იმან იტინოს. მე ეგ ადრევე ვიტოდო; ეგვე ან იქნება.
გატენე მეოცეო დამბახა ზე მესწოდლე. თუ რომ ანა გა-
ქუეს გასატყენად ქადადო, აჰა. ააფე! . . ამ სიტყუებ-
ით მან მისტა ედმონს მისგან მიწერილი წიგნი უღუნა-
სთან.

ედმონმა გაიგო უკვე თაგისი ადსასწული. . . გატ-
ენა კვალად დამბახა ზე დიდხანს უმიზნებდა; განა ეს-
მსა სწოდისასა, მან ადწია ხელი ზევით ზე ჰუენში გა-
ვარდა.—

— მე ეგვე ნაწნად ან გაგიფრთხილდეები.— უთხნა
მას გნაჭმა, რომელიც ვერ ადძნა ედმონის მოქმედე-
ბამ. იგი მიახლოვდა ონს ნაბიჯზედ, დაადო გულზე-
ედ დამბახა ზე მოსწია ჩახმასა. იქუბა ზე— ედმონი და
ეცა მკუდანი, გულ გახვეტილი.—

— ღმერთო მართლ მსაჯული ანის! ჰნთქუა გნაჭმა,
ნა გამოჰსწმინდა ჩახმახი დამბახისა თჳსისა.— წავიდ-

ეო, უფაუნო, მკეჩაყა: დღეს ნახოლუონი აწარებს
საომკად წასვლას ზე მეც ბმანება მსქეს მის დიდესუ-
ლებას ვახლუ.

იქმნეზოდ მეათე საათი დალისა, წოდესაც გნაჭი
მოვად შანა. იგი ზარდაზიწ გნაჭინასთან შევადა.—
გნაჭის წასვლის დროადგან ელენა იდგა ადრინდელს
ადაგისავე უძნავად ზე ხმა ამოუდესელი. წოდესაც გნა-
ჭი შევად მის ოთახში, ელენა წამოდგა, დაწივლა
საშინლის ხმითა ზე დაეცა ფეხსთადმი მისა.—

— ნუ შეგეშინდა, აწაფენია; ედმონი მოვჭკალ, უთ-
ხნა გნაჭმა.

— მოჭკალ! . . წამოიკვრესა უბედურმა ქაღმა.—

— მანთაღსა ბმანებთ? ძიავ, ჭკითხა გუსტავმა.—

— მანთაღს მოგახსენებ, უზასუხა გნაჭმა მკაცრის სა-
ხით: თუ წომ შენ, ჩემი სახელის შემკვიდრემ, ვერ შე-
იძელი დატყა ჩემის ზატოოსნებისა, მასმ მე უნდა მიმე-
გო სამაგიერო.—

ელენას თუაღთაგან აწ განდმოვანდნილა აწცა
ერთი ცრემლი. იგი შეიქმნა უწუ, უძნავი, უგმნობო:
მეგლს ემგზავსებოდა.—

— უმაწვალე კაცია, რომელიც თქუშნ მოჭკაღით, წა-
წმობსთქუა ელენამ დასასწულ, უბნალო იყო. — ანტ
ერთი ბოლოტი ფაქნი ან შესვლია მას თავში. . . ვნ-
ება, რომელსაც ჩუშნ ვებმოდით უმეტეს ნახევარ წლ
ისა, გამოცხადდა შემთხვევით, მოულოდინებლივ. . . —

აქ ცრემლი წაწვეს და საცოდავს ქალსა თუალთა-
გან. კანტიც იყო: უამისოთ იგი დაიბნევიდა. —

— დიდათ მოხანული ვან, გრანდინავ, უთხრა ქმანმა:
ჩემთვის დიდად სასიამოვნო ანის გავიგონო, რომელ
თქუშნ ანა გაქუხთ მიზეზი დააუვადნოთ თავსა თქ-
უშნსა ვათანამე ავი მოქმედება. — მაგნამ მე კი სწულ-
ებით ანა ვნანობ, რომ მოჭკაღი კაცია, რომელიც იყო
შენგან შეუვარებული. — მშვიდობით. მოიწმინდეთ თქ-
უშნი დანაშაული როგორც იცოდეთ. მე მომეტევების
თქუშნთვს ყოველი რ ან შევალ თქუშნს ყვედრება-
ში, თუცა თქუშნ მოჭსწამლეთ დანაშთენი საცოცხ-
ლე ჩემი. — წა ვქნა მე თუთონა ვან დამნაშავე: მაქუჩდა
უგუნულება — ვანწმუნე ვატოლსნება ჩემის სახელისა ოც-
ის წლი ქალსა! —

დვიანობის თვის ექვსსა, ათას წგასს ექვსსა წელსა,

ნაზოლეონი გაბრძანდა ზანოედიგან რ მიიღო საცდელ-
ობა ჭიანჭრის ლაშქრისა, რომელიც ეწიდადებოდა ზნ-
უსიანზედ საომრად. იმ საღამოზედ ნაზოლეონი ჩამო-
ხდა სადილის მისაწმევედ ნანსში. გრატ მანშაღმა
დუროკმა მოახსენა, რომ გრატ მონდუგეის სუქს მისი
ნახვა. ნაზოლეონმა უბრძანა მისი შემოყვანა,

— მე დამნაშავე ვარ, თქუჭნო დიდებულეზავ, უთხ-
რა გრატმა ნაზოლეონს. მე დღეს მოგვკვალ ოქციტონი
თქუჭნის გვანდისა.

— დუელი გქონდათ? რისათვის?

— გუშინ მე შემოგვკვარ მას მასკანადში, დღეს დუ-
ელი გავედით. მან ორჯერ განგებ ჭაქში ესროლა
დამბანა; ხოლო მე კი მივედი ორს ნაბიჯზედ რ გულ
გრილად მოგვკვალ.

— არ შეიძლება! ეგ დუელი არ არის! ეგ სიკუდილი-
ა მხეტუნია! . .

— თქუჭნა ბრძანდებით ჩემი იმხუჩატონი. განსაკუ-
თ რ დამსაჯეთ. .

— შენ სრულად არ მეუბნები. უნდა დიდი მიხეზი იყ-
ოს, რომლის გამოც ჩემს მკვლამ ახანაგმა დააღაქავა

თავი თვის კაცის სიკრძალოდ. მე მინდა ყოველი შეუ
ვიტყო. მითხარი.

— ეს შინაური საიდუმლოა, რომელიც ჩემს წინააღ
მდეგმა ჩაიტანა საფლავში. მსაჯულნი ვერ შეიტყო
ბუნ მას ჩემგან, ამიტომ რომელ მათ შეუძლიანთ წაწ-
თმევა ჩემის სიტოცხლისა ზე აწა ზატოოსნებისა.

— მე ვარ შენი მსაჯული. მაგნამ მე მაგას აწა გკო
თხამ. მე განჯახილებ კანონეწად მას, წასაც წაწმო
მადგენს სამსჯავრო. მაგნამ მეგობრულად უნდა გა
შტყდე ყველაფერში შენს ძველს ბძმლის ამხანაგსა.
ჩუჭნ მ. შინ არა გვქონია ერთმანერთში საიდუმლო.—

— დანაშაული მაქუს, თქუჭნო დიდებულეზავ! ეხლა
სიტოცხლე ჩემა გვეუთერისთ თქუჭნ, ზე გული განხს
ნილი მაქუს, ვითაც უმაღლესის მსაჯულის წინაშე.
თქუჭნ გნებამთ იტოდეთ ჩემა საიდუმლო, მაგნამ მას
ზედ აწას დამოკიდებული ზატოოსნება ჩემის სახელი
სა.

— განა არ იცი, რომ ზატოოსნება ჩემის გენაწლე
ისა უკიდესია ჩემთვის ყველაზედა. მითხარი.

— მხოლოდ წამდენიმე სატყუა უნდა მოგახსენო ჩემგან მოკლეული გახლდა ჩემი ცოლის მიჯნუნი.

— ნუ თუ მართლა? . . . საბუთი გაქუხს წამა?

— წიგნი.

— სად აწის?

— მე მითი გავატყენე ჩემს წინააღმდეგს დაშანა, წათმცა აზომეფხვანა საბუთი ჩემის უზატყუებნისა.

ნახლელონმა დაიწყო ზურგზედ ხელები ზე იწყო ოთახში ჩქანი სიარული. შედეგ წაოდენისამე დუმილებნისა, იგი მივიდა გნაქთან ზე უთხრა მას:

— წაც შენ მითხარი, ეს ჯერ ეცოდინება მხოლოდ მაგტო შენს ძველს ამხანაგსა. — წოდესაც იმზენატონი მიიღებს მოხსენებასა, მაშინ უბძანებს განსჯასა. წითაც გათავდება განსჯა, ჩუჭნ ვნახამთ. — ეხლა ომია. ახალს მტერს გამოუთხოვნა ძეანცია. მე დანწმუნებული ვარ, რომ გერეწალი მონდუვიე აჩვენებს მამულსა ესოდენს ნამსახურებასა, რომელ სიშკაცზე განონისა დაღბილდება მის წინაშე. ნახვადმე გერეწალო! შედეგ ომისა, მოვიდაწაწაკებთ მაგაზედ. . . .

გნაძმა თავი დაუტოვებ და გამოვიდა.

განა შეიძინა მოღვაწეობის გენერალი ვინა მო-
ესწრო: ზნუთის ოსში იგი მოედეს, რე ქვედა მისი ელ-
ენა, რომელიც ატარებდა აქამდე დროის ცნებებში,
გათხოვდა გუსტავზე რე ჰევიკულად გამოვიდა კვლ-
ად საზოგადოებაში უმშვიდეს რე უსაყვანდეს უწინ-
დელისა. - ანაჲს ან გაუგონია, რომელ ედენის ელანა-
დაკოს წამა თავის ძველს მიჯნუნივდა. -

ათას წვანს თორმეტსა წელსა, რომელსაც ძლიერებს
ნაშობიონისა განქრა, ვითარც სიზნარი, რომელსაც სხედ-
ანა გურობულებს აღქმანდესი შევიდნენ მარისა მ-
ნა, რათამცა განდაეხდათ ძნანცუხებოსათჳს ვაზიცი,
რუსის ოქციტელი მანჯანდენ ყოველსა, წამც დაწსა
იყო შემეცნებისა წამაჲში. სხუთა შორის გაშინჯეს სა-
ხლი გიეებისა. მურ იხალეს ერთი ქალი, რომელსაც ჯე-
რეთ ან დაეკარგა სილამაზე თვისი. - წა იხალა მან ოქცი-
ტელი, სწრაფულად წამოსტა იგი რე მიეგება მათ; და-
უნყო ხეწნა წაიყვანონ იგი მასკარადში, სიდაც, ანწ-
მურებდა, რომელ გნაძ მონდუკაჲ ადან მოვალ. ეს ქა-

და იყო მარტვიტა. და ცნობა მიიღო უდმონის სიკუდილისა, იგი შეჭსტდა ჭკუაზედ. —

გრიგოლ წიგულოვი.

დასასრული.

ჰვანჰვანჰე ათაზაგო.

ტონაგონა ხუთ მიქმეღებანი.

მოქუდნა შაქნი.

დედოფალი რუსუდან.

ორცელი შვალი მძევალი სასვარელი რუსუდანასა.

ავაგ. სხანსალარი.

შანსე მანდატურთ უხუცესი.

ვანამ გაგელი მსახურთ უხუცესი.

სანგას თით გველი.

ყვარვარე ათაბაგი.

შანთა ცოლი მისი.

ბეჭაუა ბრმა მენახშირე მამა შანთასი.

ბიჭა წინამძღომელი ბერიკასი.

სადონაა ცოლი ვანამ გაგელისა,

მანამ და ორცელი შვილისა.

ფაქე და ავაგ სხანსალარისა.

ივანე სახლთხუცესი ყვარყვარესი.

გლეხნი, სხედანნი, ქაღნი და მსახურნი.

სასახლე წუსუდან დედოფლისა ვაძმიაში, მდიდრად
განათლებული დარბაზი, ისმის ხმა საკნავისა ზე სიმღე-
რისა, დარბაისელთ სიარული, შუა სტენისა სდგას ტახ-
ტი სარეო.

—

გამოსვლა 1 ღი.

მდიდრად ჩაცმულნი მსახურნი დგანან ზე გააქეთ ჭიჭა
ჭურჭელნი. სხუათა ხალხთ შორის გამოვლენ, ანტელი
შვილი, ვაძამ სადგის თმოგველი ზე ვაძამევაზე.—

ანტელიშვილი.

დიდათ მადლობელია დედოფალი თქუძნი ბატონო ვა-
ძამ, მშვენივრად დიდებულია ანდობით დახვედრას ჩუ-
ძენ დარბაზ ბატონთა.

ვაძამ.

მე ადვასწულე სურვალი დედოფლისა, ეველანი შეკბ-
ენ, თჯთონ ვაძამევაზეც მოვიდა თავის მაგარის ციხიდ-
გან, ზე შეეძებვა დედოფლის ხალატში, დადის შეჭურ-
ვალი

ოცტელი.

ეგ იმის ჩვეულება აწის, რას დაგდევთ წაღ უნდა ეტოს, უოგელიფეი შვენი იმას, სასიქადულო უოგელთა, და ჭნილოზანი მამულისათვის განამშვენიებენ იმის მკერდსა. — სამი წელიწადია აწა უოფილა სასახლეში, დედოფალს იამა იმის ნახვა, მგონია ნათესავია დედოფლისა. —

ვამ.

დახ. ნათესავია, რე ამისთვის ხანდისხან კადნიერობს ხო ღმე. . .

ოცტელი.

რათუთ უოგელიფე შვენილობა გაუკაცსა. . . მსახურთ უბანეთ ნუ ვამოლევენ სასმელთა, ხმა სიბედისა ნუ დასცხვება გათენებამდის?

ვამ.

სურგალი თქეწნი აღსრულდება. (ოცტელიშვილი რე ვამამ აიწვიან ხალხში. გამოკლენ უვანყვანე რე საწვის თმოველი.)

უვანყვანე.

ერთი მიბბანეთ იცნობთ იმ ქაღსა? დედოფალს რომ გვ

ქედს უჭდა ესლა ვანამ ელანადაკებოდა, საშინელი ამ
წარტავანი უნდა იყო, რა წიგათ დაათქვს კაბის ბო-
ლოს.

სარგასთმოგველა.

ვანამის ცოლია გაგელის მსახურთ უხუცესისა; გურნი-
ლის ქალია, რ ვათა ასული მთავრისა ანის მთავარი ქმ-
რისა.

უვანეყვანე.

ოქ რა მდებელი სულისა უოფილა, უმჯობესია ცოლის კა-
ბის ბოლო დაქქონდეს ვანამ ბექტრუბი. . . ის ქალი ვი-
ნდა ანის მარგალიტის ნაკერის სარტყლით. ძალიან და-
ფიქრებული ანის.

სარგასთმოგველა.

ის ანის ორტყელიშვიდის მიჯნურის და, განსახიზარის,
შოთას ნათღულია რ გახდილი, მოღუქსობას რ სიბრძ-
ნეს ჭსხემობს.

უვანეყვანე.

განგია თუ მოღუქსობასთან აქუს ნამდვილი სიყვარულ-
ის გრძნობა. რ რატ შეეხება სიბრძნეს ქალისათვის მო-
მარტებულია, ვგონებ რომ სიბრძნე რ ძლიერება ანის სა-

კუთნებს კაცისა. ზე თუ ეს ოწნი თჳსებანი ექნება დე-
დაკაცს წიქს გასული იქნება?

საბგისთმოგველა.

აგრე ჰგონებთ!

უვარუვარე.

გინდა დაგინათოთ სახე დედაკაცისა, იმ გუბანად რომ
გონტ მოგვცა ჩუჭნი შემოქმედმან? წამმოადგინეთ: მჯ
დომანკე თითისტრითა, თუაღნი უნდა ცაში ეჭინოს ზ
ლოცუას წამმოსთქუანდეს, გულზედ უკანს უწმა ზ ქს
წოვდეს ძუძუსა, ზე ამ წმით იზრდებოდეს სიყუარული
მამისა. — თუ ამ სამზღუანს დედაკაცისა გადააბოჯა უგე-
ლა მომეტეული იქნება. . . წა დროა ეხლა რეცა.

საბგისთმოგველა.

შუა დამე ანის ეხლა.

უვარუვარე.

მე მომწყინდა ეს თქუწნი ნადიმი? . .

საბგისთმოგველა.

როგორ უმაწვალო, მე ეგ მიკვირს, მხარეულებს სასახ-
ლისა, დედოფლის ბწყინ ჟაღე სხივი აწ ცათობს შე
ნს ჭაბუკუს გულსა.

უკანუვანე.

ბატონო სანგის, უკელა უნდა მოგახსენო, მაგწამ და მოგახსენო, განა თქუ მენ გექ გაცუობთ, რომ იმულებით უყურებთ ამ ანბებს. — ჩემს სახლში, ჩემს კეთალ-მესობლებთან, ჩემს უმასა ზე მამულში თუთონ მე ვან ბედნიერი შვივი! ჩემი დედოფალი ანის ჩემი ცოლი, რომელიც აცუობს ამ შეწუხებულს გულსა. —

სანგისთმო გველი.

ზე ამისთუხ ისწაფით წახვიდეთ შინა, დაქსტკებთ ცოლშვილის უყურებით? . .

უკანუვანე.

იქნება ბატონოს მე შინ ქაჩუობა მიუჭანდეს, საკმაოდ დაგიმტკიცეთ, ჩემი ვაცობა! —

სანგისთმო გველი.

ვისა აქუხს მაგასუდ გჭვი.

უკანუვანე.

მაშ თქუ მენ გგონათ რომ მე იმისთუხ შევიმთე ცოლი, უჯდე აკუანთან ზე უუხს უგდედე იმის ნანი ნანას!

სათგისთმო გველი.

საეუგველი ხსიათი გაქუხს, მაშინვე წამალსავით იფუთ.

ქამ! . .

უკარუვარე.

ანა ბატონო საბგის, მე თქუ მზხედ ანა ვან გაჯავრე.
ბული, ფილასოფოსი კაცი ბმანდეზი, კანგათ ჭხედავ წა
მდგომიანობაში ანის საქანთველო! . . დემეთო გუშინ
ან იყო, გუშინ საქანთველო ამხანგანებდა ბწყინვა
ლისა დიდებოთა. . . ხედამ თამანის ქალსა თავის ბიწ
იერებანთან დაამხოხს საქანთველოსა!.—

საბგისთმოგველი.

ჩუმათ იყავ უკარუვარე დუთის გულისათვს, შენი მეუფა,
ღ ნათესავი.

უკარუვარე.

მეც მაგისთვს მეწვის გული! ყოვლად შემძლებლო დე
ერთო! თავისუფლებამ წოგონ შესტყადა წუსუდან?— ოჰ
საბგის თუ შენ ის გეცნო წოდესაც ჭყუანდა დედა მეფედ
ღ მის გიორგი, მასინ იტყოდით, წომ ყოველფერში
უწინატყისობდა დედასა ღ მმზედ.— ახლა. . .

საბგისთმოგველი.

კანგი ახლა ვედაწას მოვეწევით წავადეთ. (გავლენ)
(ისმის ხმა საკნავისა, გამოვა წუსუდან დედოფალი, მო

ზღვეს ოცტელიშვილი, მოსდევინ, მანიაშ, მელანია, შან-
ნაშე ვანამ ზ სხუანი დანბანისელები, ზ ქაღნი, შიგნით ჭის
ჩანს სიდონისა ზ ავაგ სხანსალაწი. დადგებინ ჯგუფუ
ჯგუფად. . . წინ დადგებინ წესუდან ზ ოცტელიშვი-
ლი.

ოცტელიშ.

ნუ შტან ჯავ წესუდან, ვითა შხის სხივი დაჭსწუამს მდე-
ლოსა, ისე გუფს მიწუავს შენი თვალეხი, ოჰ თუ შენ
იტოდუ წოგოწ მიუწუანხან.

წესუდან.

(სიტყვით) ცოტა უკან დადუქ, მანთლას აწ დაიწუა.

შანსუ.

(ელანანაკება ელენეს) ერთი ჭსწოწეთ შითხან, გაფუ-
იტებ მაგ შავ თვალეხს, მანთლას გმუფვან? . .

ელენე.

ანა.

შანსუ.

მამ გიუწუანვან.

ელენე.

ანა . . .

შანშე.

საკუთრადელია ორჯერადი ანა, მას გეგულებათ სიყუარული
ან ანთესულია თქუტენ გუდში!

ელენე.

ლოგოც ანა!

შანშე.

მას სიტყუათ ჭსთქვით, ნუ მოცხობთ, გიყუარვან თუ
ანა!

ელენე.

ლოგოც!

შანშე

(იქათ.) რა გამბედავა შეიქენ ჩუტნი ქალები.

(რუსუდან აქამდის ელაშანაკებოდა ორტელიშვილს
ჩუმად.)

რუსუდან.

თქუტენ მანთაღს ანობთ.— ხშირად ზმანებს მოაქუს
სხუა ზ სხუა მშვენიერნი სახენი; მაგნამ დილის ნიავი გა
ნსდევნის მათ, ლოგოც სიზმანი ანის ოცნება, ეგნე
თვე სიყუარული ანის დაუდგოლოელი.

ორტელიშვილი.

ცოცხალს სუფაწას მაცემევ, წადგან სიუჟანული ანა გნ
ამთ! (ისინი ღანაწაკობენ გამოვლენ სიღონაა ზე ვა-
წამ.

სიღონია.

ნუ ცდილობ მომაცუეო, ჭსწოწეთ მითხან წას ელანან-
აკებოდი იმ ქალსა.

განამ.

დმეწთო დამიფანე.

სიღონია.

ქანგო გასცუდი.

განამ.

მე ღასაფიცანი ანა მანქანა, ელენე ხომ იცო მოლექს-
ობას ჭსწემობს, წადაც დაუწეწია მეუბნებოდა უნდა წა-
გაკითხოო.

სიღონია.

გგონია მაგისტანა სიტყუე დავიჯუწო, დამაცა უწთა მი
ვიდე შინა მე გადაგებდი.

შანშე.

(მიმა განამთან) წა დავმანთვინა განამ თათქო გატავ-
ებს.

ვანამ.

ანა ისე ღვინისგან თითქო თავს ბნეუ მეხვევა.

ნუსუდან.

(ოზტელიშვილს) ნუღან მეტყვი შენ სიტყვებში ანის საწამლაგა ზე სიკუდილი მე ან მინდა ყუნი გიგდო.— და ვიფალე მინდა დავისკერო.

ოზტელიშვილი.

აი ცახტი მზათ ანის მობძანდით დედოფალი. (დაიღუბს გულზედ).

დედოფალი.

სად ანის.—

ოზტელიშვილი.

(გულზედ.) აი აქა.

დედოფალი.

ანა ჯერ მსწონე ცახტზედ მსჯობია! (ავა ცახტზედ დაჯდება) თქუშენ აქ დანით, გთხოვთ თქუშენც დანბანსუდრო, ქალებო მობძანდით დავისკეროთ ზე გავატათოთ დრო მუსაიფობით, ხუდავთ ყვარევაკე წოგონ მინქუშად დანს, გაჯავრებულა ელანანაკება თმოგველსა.—

სიღონია.

საშინლად ამწატიანობს, წატ იმან უწთხელ განმანჯვან
ოსმალეზედ, ხედავთ დედოფალი წატ ცოლი შეიწთო
ანა ქაღალეზს უწუგბას. —

დედოფალი.

წოგონ უვანუვანემ ცოლი შეიწთო?

ონტელიშვილი.

წას ბძანებთ მანთლას, მაგ ამწატიანმა მუნბეწაზმა, წო
მელიც თაგის შესაუერ სატოლეს გეწა ჭნოგებდა სასახ
დეშა ზ ბატონისშვალეში! . .

სიღონია.

დაბ ჭსწოწეთ.

დედოფალი.

წოგონ მე აწ შემატყობინა? ვისი ქაწლას მაგის ცოლი.

სიღონია.

ჰემ ეგ აწ ვატი.

დედოფალი.

აქ მოდის მოდი ვკითხოთ. —

სიღონია.

მე ვკითხამ იმას.

გამოსვლა 3.

ივინივე უვანუვანე ზე სანგისთმო გველი.

უვანუვანე.

ჭაშმანტიტაღ, ჯვინო ასე აწსად მომვიდეობა. — ბატონო
სანგის ხედავ ამ სასახლის მანძულებს, ქალებს შეხუდე
წა წიგათ გაბდინძულან, თითქო გამაძღაწი ბატონი სა-
კენჭს შემდეგომად ისე აუდიათ თავები. — აწა წავიდეთ
ჩემს ტყეში, მე აქაუწი ჭაუწი დამახწილბს.

სანგისთმო გველი.

ეხლა ასე დამეში სად უნდა წახვიდე.

დედოფალი.

ათაბაგო უვანუვანე.

უვანუვანე.

ვიდაც მიძახას!

სანგისთმო გველი.

დედოფალი გიბძანებს.

უვანუვანე.

(მივა ზე ღაუჭანმს თავსა მძიმეთ) წას მიბძანებთ დედ-
ოფალთ!

დედოფალი.

მიხმანეთ ჰსწოლოთ ზატონო ათაბაგო! ვან აქინა მძღუ-
ველი უძღველის გულისა.

უვანუვანე.

ან მესმის დედოფალი!

დედოფალი.

თქუ მნ ცოლი შევიტავთ?

უვანუვანე.

ვან მოგახსენათ.

დედოფალი.

ხოვო მამ სიტყუა?

უვანუვანე.

ანა, ღიას შევიტეთ ცოლი— და სკეგარველია? აქნება
გგონათ მე მცხვენინან თუ. — სულ ანა დედოფალი! ჩე
მს ცოლსა ჰქვიან მართა! მშვიდა, მოწილი, ნაწნაწი,
ფუთის-მოუჭარე, წუნაწი, ზე გონიერი: მე პეკნი ქალი
მინახავს, მაგნამ მგზავსი ანსად. — იმისი მამა მენახშარე
ანის; მაგნამ დას დავსდევ, თუ ეწთი წვეთი სისხლიც
ან ანის იმაში ახნაურობისა. . .

მარიაჲ.

საშინელია!

შანშე.

გლეხის ქალი!

სიდონია.

გულს მეუწება, აგწე გვანის შეუწაცხება.

დედოფალი.

(შანშეს) თქუ მენ ათაბაგისგან მიაღეთ მაგალითი ზნე,
ხარტ მტეხი დედნთა.

შანშე.

ქონწანება ხუმრობა ან ანის! — ანა ბატონო ელენე!

ელენე.

დაახ!

შანშე.

იჭვა ან უნდა თქუ მენ მენახშირეს ან შეიწთავთ.

ელენე.

ახ! ანა.

ფვანფვანე.

(სადგისთმო გველს) მას ჩუწჩულოზენ, დმეწთსა ვფატ-
ამ, იქნება მე დამტანიან.

სადგისთმო გველი.

შერგან ან მიგვიჩს, ხომ კანგათ იტნოზ ქალეზისა, თავ-

ცაწიელნი წიხვენი, შექცევანი, ღვე იტანონ შენ წას
დასდევ!

ღეღოფალი.

წადგან თქუტნი განდათ კანგი ვეცდები. . . ბატონო
ათაბაგო! თქუტნი ძალიან გვანყენეთ ჩუტნი წომ აწ შე
გვაცუობინეთ თქუტნი ქოწინება; ზე აწ გავკაცანათ
თქუტნი მეუღლე; ეს მანცა ჰქენით გვანბეთ სად იზოვ
ეთ ისეთი საუნჯე.—

უგანუგანე.

წადგან ისუტვებთ ღეღოფალი განამობთ უველას; მე
აწ შემცხვება ამ სამის წლის წინათ ჩემნი უმანი მუხვე-
წებოდნენ ცოლი შემეწითო; ამისთვის წომ ჩემი გვან
აწ ამოწვევტილიყო, დიდხანს ვეებდი ზე ვეწ შევხვდი
ჩემს ბედსა; აწავინ მომეწონა.—

მანამ.

(იქით) წა საშანელი უხდელია.

ელენე.

ამწაწკვანი.—

ღეღოფალი.

ჩუტნი მაგეწს გადუხდით (ოწტელიშვილს წომელიც აწ

იძებს წასვლას) აქ დაჩნით. — მეც უვარვარე ბეძა-
ნეთ. —

უვარვარე.

ექთხელ ვაყავ მოწეწილი ზე წაველ ცუეში. — მხლებუ-
ლთ მოვშინდი ზე გეძუდი მეზოვა წამე გულის გასაწ-
თობლად. — უეცრად მივაღებ ერთ წყაწოს; ცხენი შუ-
დგა; შევხედე ზე წა დაჯინახე დედოფალო? ჩემს წინა
სდვას ქალი, ის იყო უწვეწეწეწის მანისის დილისა ზე აწ
იტოდა უმანკომ მშვეწეწეწის თვისი; ეხლა ის ქალი ჩემი
მეუფლე გახლავთ. . . წყაწოსთან იდგა დაფიქრებუ-
ლა. —

დედოფალი.

(აქეთ ხაჯის ნელის ხმით) იჭვი აწ აწის უთუოდ იბან-
და მჭვეწკლიან მინსა ზე გუფსა.

უვარვარე.

(საწგისთმოგველს) მითხარ ესენი ასე წას ჩუწჩულო-
ბენ? — ზე ბწუნდეთ იუწეწეწის უთუოდ მე დამცინიან. —

საწგისთმოგველი.

შენ უოველთვს ცუდ მწხარესა სთარგმნი ამათ მხი-
აწულებას დაანებე თავა დაესხენ შექცენ. —

დედოფალი.

(მოდაწბახეთ) დასცხენით კმანა, მიხვდეს თქუშნს სი
ცაღსა, მოიცა ზატანა კადევ შეგვაგციოს. . . მეწე ვე-
აწყვარე ბძმანეთ.—

უვარყვარე.

მე თქუშნ მოგახსენებთ.— ის იღვა წყაროსთან ავსებდა
გოკას მდაღანნი ზ სშიანი თმანი დაღოდ განდმოჭყუე-
ნოდა მხრებზედ ზ აჩრდალუბდენ გულისა მისსა; მხარ-
ზედ აჟდა მტრედი, გრძელი ტანისამოსი თათქმის ფეხ-
ებამდის ჭყარავდა შუნით მშვენიერისა სითეთრისა მისსა
მე ვსთქვი: ეს ქალი უნდა იყოს მშვიდი ზ მოცტხვი; უე
ცნად ქანმა მოჭბუნა ზ აადელვა წყარო, სახე იმ ქალისა
ეტყობა გამოსჩინდა მახინჯუწად წყლისა საწყესა იმან
დაიწყო სიცილი უხაროდა ზ სტკებოდა გულისთა; მე
ვსთქვი ეს ქალი აჩის უჩანკო ზ მანტოვი.—

შანშე.

საბჭალო ქალი.—

უვარყვარე.

მოისმა სადამოს ხანი, ზ უეცნად ეს ქალი დასწყინადა;
თმანი განდაიყანა უკან მშვენიერისა შინისაგან ზ თვა-

ღნი მიაქცია ადმოსავლეთისაკენ ზე ნახითა ტუჩებითა და
იწყო ლოცვა; ღუთის მოყვარეცა ყოფილა ვსთქვი მე;
დაასწულა ლოცვა, ნახითა ბაგითა დაუწყო კოცნა მტრ
ედსა ზე მიიკნა გულში; წა წიგათ უაღუძსებდა თავის
შვილსა ვიფიქვე მე; ვნახით ქობაფგან დაუძახეს მან-
თავ? მასინვე წამოხტა ზე სიწმილით წავიდა თავის ქო-
ხში; უკან გამოუდგა იმისი ფრთიანი მეგობარი ზე მიუფა-
წუნენ ჩეჭან. — მოწმილებაცა ჭქონია ვიფიქვე მე ზე წა-
მოველ შინა. —

დედოფალი.

ჭეშმარიტად უკანყვარე უცხოთ გვიანობა ღამის უველამ
მონაწილეობა მივიღოთ ამ ქალზედ ზე ცხადად წამო-
კვიდგენ ანა მიწხედი მჭვარტლიან ხინისა ღამაში ყო-
ფილა ზე უცხოედ ჭსტოდნა ხანჭყალი, როგორც იხვს
წუძნეში. —

მანამ.

ჭხედავთ წა წიგათ განცოფდა დედოფალი! ალ მუღი ას
ღის მიწხედ. —

დედოფალი.

დეე! აგვე უწჩევინან. —

უვანუვანე.

(საწგისთმოგველს) ოჰ თუ არ იყოს დედაკაცა . . . —

საწგისთმოგველი.

კანგი შენს გუფს ნუ აჭეუები. —

დედოფალა.

მერე ბატონო ათაბაგო დასწულე თქუჭნი ამიანგი.

უვანუვანე.

(აქათ) მოვა დრო რომა მე თქუჭნი დაცტინებთ. — (დე
დოფალს) დილით შეგვანე ჩემნი უმანი ზე დანთულ და-
კმაშულნა წოგონტ მეკადნებოდა ცხენებით დაფუნადა
ნათ ზე მივედით სადაც ის მშენიეჭი ქალი იდგა; მიველ
დაწაბ სახლშია: ქალი იჯდა თავის დედმამასთან; ბნმა
იმის მამა ვანდუბ გაშლილს ჯვანსკელ ჰკოცნიდა; დედა
თამაშობდა იმის თმებითა ზე ის ეხვეოდა ჰკოცნიდა დედ
მამასა; მე გავხედე წავდექ წინა ზე უთხან; შეგიძლი-
ან მანთავ მე შეიყვანო რომ შეგანთო? ქალმა შემომ-
ხედა გონიერის თვალებით ზე თათქო უნდა შეეცყო სიმ
ანთლე ჩემის სიტყვისა, გაწითლდა ზე თავი ჩადუნა; მე ვი-
დეკ ვკითხე შეგიძლიან მანთავ დაუტევო დედ მამა ქმნისათ
ვს? შეე? მითხან იმან წატომ; შეგიძლიან მანთავ იყო მოწ

ჩილი შეიყვანო ზე მატრივი სტე ქმარსა, მარტამ მიხასუხა, დი
ას შემდგომან. მაშინ მე ვაკოცე, მშვენიერეს სატოლეს ჩემსა;
მობუტო დედ მამათ მაშინვე დაგვლოცეს, მე გამოვიყვანე
ქონადგან წაწუდგინე ჩემთ უმათა; აი ძმანო ჩემი ცო-
ლი; აი თქუ შენი მთავანა; დრეწთმა გაკურთხოთ დაიუ-
ვირეს ხალხმა; წაკედით ზე იმავე დღესვე დამქურა ჯვარ-
ნი სახლისა ჩემისა მდუდელმა. — აი დედოფალი ასე
იყო ჩემი ქონწილის ამბავი. —

დედოფალი.

მოგვილოცავს გულითა ყვანყვანე ზე ვისუწვეთ რომ
თქუ შენი მარტა იუოს ეგრეთვე ადრთებული თქუ შენჯამი
სიყვანულითა, როგორც ფაჩხის კონა თონეში. —

სიდონია.

სხუა წადა უნდა; იმ ქალს მიუტანათ თქუ შენტან სიყვან-
რულიანი გული დამწვანი როგორც ნ. სშინი —

ელენე.

იტათ ბატონო. ყვანყვანე! წას გინჩევთ! თქუ შენს ბე-
ჭედში ეს დექსი დაურთეთ. —

მე ვან მთავანი ახალცხისა.

ცოლად შეავს ქალი მენახშირისა.

უვარყვარე.

(გაჯავრებულს უნდა წასვლა დედოფალი მიატანს)

დედოფალი.

(ჩამოვა ბ მიდის) მოითმინეთ უვარყვარე შინ რომ წასვიდეთ თავი დაუკაროთ დედოფლის მაგიერ მენახშირის ქალსა! (გავა).

უვარყვარე.

უმალესს საწამლავს მიუტან, ხან ჯალსა. ვანემ დედოფლის თავის დაკურვას.

სარგისთმოგველი.

შენ გადიხი.

ოზტელიშვილი.

თავხედო, შენ დიხსი ხარ სიკჷდილისა!

უვარყვარე.

ვინა? მეუ? ვისგან შენგან? აი მზათა ვად! (ვაისმენ ხლმებს ველსა ქალები წივიან სხუანი დაბზანსელნი იჭკენენ, შემოვა ავაგ სზანსალაძი!)

ავაგ.

და ანზავია, ან იტით სადა ხართ. . . ჩავეთ ხლმეზი. . . ეს მას ნიშნავს დაბზანსელნო.

ორტყელიშვილი.

სწაწსადაწრო, ათაბაგმა დაივიწყა რომ აწის თავის მუ-
ფის სასახლეში, გაჭბედა შეუწატ-ყოფა დეოფულის სა-
სახლისა.

აგატ.

მე ან შეიძლება.

სიღონია.

დაბ სწაწსადაწრო! ჩუჭვი უბნადლო მხანაყლობა ზე მ-
სხარობა ეწეინა ზე სიტყვით შეუწატ-ჭეო დეფოფალი.

აგატ.

ოქუჭი წას იტყვით ამაზედ ათაბაგო!

უგანყვანე.

დაბ მანთალია, ეს ქალები დამტინოდნენ, დეფოფალია
ჩემს ცოდს აგინა, ზე ამისთვის მეც გერ მოკათმინე ზე მი-
უბე მასუხი.

დეფოფალი.

(გამოვა ზე უგანყვანეს ეუბნება) შენ შეუწატ-ჭეაჲ სა-
ხლა ჩემი? სახლი შენის მეფისა?

უგანყვანე.

წისთვის შეუწატ-ჭეაგათ ჩემი ცოლი? წისთვის დასტინეთ

ამ თავსა, ზე უმთგულსა ცახცისა შენისასა, წისთვს დას
წვათ ეს მეტადი, მწავალჯერ დაკუნჯილი, ზე სისხლ და
თხეული მამულისათვს! — ჩემი ცოლი თუძცა აწის ქალი
მენახშირისა, მაგნამ აწის უმთგული ჩემი, აწის კეთილ-
ზნანნი, სავსე სიუჟანგულითა, სავსე უოვლისა კეთილ-
სათნოებითა, ზე განწმუნებთ დედოფალო აწის უმად-
ლესი მადალთა შთამომავალთ ქალთა ზედა, —

ქალები.

ხედავთ ზინშაბც გვძნახავს ჩუჭნ, თითონ დედოფალ-
საც.

სანგისთმოგველი.

ნუ გადაჩიე.

უგანგანე.

დად მიწუნები დედოფალო! ნუ მიუყრებთ მწისხანის თუ
აღითა, ჭეშმარიტებას აწა აქუს შიში. — ზე გუფიტებით
ჭეშმარიტებასა; თუ ამ სოფელში აწის ფასი მადალ სა-
თნოიანის დედაკაცისა, მაშინ ჩემი ცოლი იქნებოდა ღი-
წისი გვირგვინისა. —

უკვლანი.

ახალი შეუწაცხება!

ავაგ.

თავზედო! კმაწა, მოდა დაეწე წინაშე დედოფლისა, რ
მოსთხოვე შენდობა.

ყვანყვანე.

შენდობა? რათა, მე მანთალი ვარ.

ავაგ.

შენ მოსთხოვე შენდობას. . .

ყვანყვანე.

მაღად? მალე ცა დამატყუდება თავზედ!

დედოფალი.

(აქამდის თქმობდა) მოითმინეთ სმანსაღაწო, რად
გან მე ვარ მიზეზი ამ გვარის შოთისა, მევე უნდა გა
დავსწვიტო, ანა ყვანყვანე თქუშნ ბოდიშს ნუ მოიხ
დით, მე დავინოქე გლეხის გოგოს წინა.

ყვანყვანე.

რას ბძანებ დედოფალო.

ყველანი.

ეგ არ შეიძლება.

სიდონია.

რას ბძანებთ დედოფალო.

ოცტელიშვილი.

დედოფალს თქუჭენ ხუმრობთ!

დედოფალი.

ჯერ მათქმევინეთ წახედ აწის საქმე, მე დავინოქებ თქუჭენის ცოლის წინა თუ დაამტკიცებთ თქუჭენ გამოცდითა, რომ მანთა აწის კეთილ-სათნოიანი ზე სავსე თქუჭენის სიყვარულითა ზე აწის ერთგული, თუ თქუჭენ დაამტკიცებთ ჭეშმარიტად მე მუხლ მოყნილი თავს დაუკანაჲ!

ყვარყვარე.

ინებუო მე ეხლავ საქმით დაგიმტკიცებთ.

ავაგ.

ცუჟალად კისრულთ მავ წინობას ყვარყვარე, ჰსჯობს ეხლავ მოსთხოვო ბოდიში დედოფალსა.—

დედოფალი.

ამას გეტყვით. წინობა რომლითაც გამოიცდება შენი ცოლი ან იქნება ადვილი, ეხლა ან შემიძლიან გითხნათ, გთხოვთ მობძანდეთ წატანას ხანს უკან ჩემს სენაკში, ზე თქუჭენცა დანბანსელნო იყავით მოწამენი ჩუჭენ საანამლეოზედ ზე თქუჭენ შანზე ზე ვაწამ გამოევით ყვარყვარე.

განეს ზე ბქინდეთ უუწადღება ანგელოზს ქუჭენად ჩა-
მოთქენილს მაგის ცოლსედ; მაგნამ კადევ ბეტუკით ათ
ახაგო მნელი გამოცდა იქნება მანთასათვს ზე იქნება ვერ
აიტანოს.

ავაგ.

განგი დაიმშვიდე ებ ამაყა სულა უვანუვანე, ჰსთხოვე
შენდობა დედოფალს, ნუ მიიყვან შენს მეუღლეს, გან-
წინულებადდე. შენთვს ერთგულს გულს ნუ განჭე-
მე.

უვანუვანე.

მე ვეწაგან შემაშინებს, უოველი თქუჭენი გამოცდა, მე
თავს ვსდებ ჩემი მეუღლის მაგიერ, მანთა სიტოცხლ-
ეს ან დაზოგავს ჩემთვს, მე ამაზედ დანწმუნებული ვან,
თავას სიუჭანული სასტიკის შემთხუჭვიით დამანწმუნა,
იმისმა ბნმა ბუბემა მამამ სიტყვათ მაწყინა, გავაგდე
სასახლიდგან, მანთა ტინოდ ზე იყო ჩუმათ.— გნება-
ვთ უქეტვი შეატყით, ერთი წელიწადი ან ანას წაც
მე გავხდი ავათ ძველის დაჭწილობით ზე თითქმის სა-
ეჭო იყო ჩემი სიტოცხლე, ამ დროსვე მანთას მოხუ-
ცებული დედა გაუხდა ავათ ქუდეზოდ, ქალი დაიბანა

უნდა დაელოცნა სიყუდილის ქაშისა, მაგრამ მე იხედ-
 ვდა მომაკუდავსა უნთა ბიჭი ან გადასდგა ჩემის სი-
 წოდებდარ, ვანემ ქაწი ან მოუწია, დედა მოუყუდა
 ვეწა ნახა, ვერ დეელოცვანა ჩემის გულისათჳს, ზე მე
 კდეუკუგა უნდა მქონდეს ჩემ მანთაზედ, დაც უნდა
 დიდა განსოცდა იუოს, უჭეშლას აიტანს დიდ სულგუნე-
 ბა ჩემის მანთასი, მე წინათვე ვანხატავნებ დომ მოგია
 გებ სან.ძღუოს.—

აკაბ.

ჯერ ნუ იკუჭხა.

სანგისთმოგველი

საქმით ხომ გაიჭეშნა, ბრმა მონჩილება უნთგულებს ზე
 ნანჩნაწი სიყუარული, დათ გინდა კიდეუკ დასტანჯო,
 ახლის განასაცდველებით, ათაბაგო უჭეშლასა აქუს ზო-
 მა, თჯომონ მოქნილი შვილდიც გაცუდებს თუ მაგრა მო-
 ჳსწევ —

დედოფალი.

გადაწედა, თუმცა ვსწუხვარ, მე მიზეზი მექნება ვნახო
 თქუშნი სახლი ზე საიფლობელო, ან მინდოდა ცრემ-
 ლი მენახა თქუშნი სახლში.— ახა ახლა წამოხმანდით

დაასდოთ შიშობა. (ქალებს) ამ ვაჟ ხაწს შეკაბამო უდ-
ელშა. — (იტანის ზე მიდიან). —

მოქმედება 2.

(ჯამე ფანოსი ანთია, რომელიც ანათებს დაბზასს,
ერთ მხარეს დიდი კაწები ზე მეორე მხარეს ზატაწა. —

მანთა.

ნეტა რა აწის მიხუზი იმის დაგვიანებისა, რა საშინელი
ბნელი ჯამე აწის, ასე რათ დაიგვიანებდა? ხომ აწა შე
უმთხვარა? ფეხის ხმა ისმის, ეს ის აწის უთუოთ. (დი-
დი კაწები გუეღება ზე ივანე შემოვა).

მანთა.

ივანე დიდხანია შენ გელი!

ივანე.

ასეთი ბნელი ჯამე იყო, რომ ძლივ გზა გავიგნე, საშა-
ნელი ავღარა უნდა მოვიდეს ამადამ. —

მანთა.

მა მომიტანე ანბავი, ნახე სანწყული ბჭმა მასხვი?

ივანე.

დახ ვნახე მე ისა, წმინდა ქუჩებში იჭდა, გვერდით უჭ-
და მატარა ბიჭი წინა მძღუარნი.

მანთა.

შენ იმას ელანაძეა? ვერ დახმუგადე იმის მძისხარეს
ხეივანა?

ივანე.

იმისი მოუდრეველი ხასიათი მოგეხსენებათ; მე ვერ აღ-
ეხსიანათ მომეტება, მე მიაღერსუდა; მაგრამ როცა მე
თქუ მნ თავს მოვაგონებდა, შუბლი შეეჭმუხვებოდა,
მერე მწანის დიმილით მიოხდა მე; ასე უთხარ მე უკ-
უვარემ თავის სახლიდან გამამაგდოო ღ მე იმდენი ამ-
მარტავება მაქუთოქო, რომ იმის დეკივანს აღარ შე-
ბაჯებს ბჭმა მოხუცი მამაშენითქო, აღარ მოკვებო უ-
აღლოს ჩემს ქალსათქო.

მანთა.

მაშ მაგას მე მახრადებს, რომ გავაგდე! მანთაღია ჩემ
ქმართან გაჯავრებულ დროსა რაღაც წამოჭსტდა; ჩემ
ქმარს ის ეწყინა; იმასაც წამოჭსტდა ერთი სიტყვა, გა-

და ჩემი სახლიდგანაო, და დახანია ნანულაობს.

ივანე.

შენა უკვლა ჯუთხან ზე შევაგონე, მაგრამ თავის წესს
სახლათა აქუს, ან გაიგონა ზე ასე დამყარებული ანის თა
ვას გონებაში ვათომ იმის გულისათვისაც ანა ნახეთ თქ
უჭნის დედა მომაკუდავი. —

მანთა.

ოჰ! რა ლეგათ ანის შექცდანი; დამუდთი ანის მოწამე მე
მხოლოდ საყუარულიათვის ვავტვალე ქობი სახლზედ;
საყუარული ანას უძვირფასესი ჩემთვის ოქროსა ზე ბატ
ივზედ; ზე მე საყუარული ვანოვე ყვანყვანეს გულში ზე
იმის საყუარულის მიხეზით მოვაკლდი უკანასკნელს მო
მაკუდავს დედი ჩემის დალოცვას. —

ივანე.

თქუჭნის სანდასი ანის წმანდა; იყავით თქუჭნე დამშვი
დებული, მამა თქუჭნის ოდესმე შეგიბნალებით მე ეს შე
ვატყუ მღმელ მკითხავდა თქუჭნის შვილზედ. —

მანთა.

როგორ! ამან ჩემი შვილი იკითხა?

ივანე.

დახ მე მაგის იმედა მატყუს რომ შეგიბწალებო.

მანთა.

გმაფლონ ნუგეში მეტი იმედა წადი დაისვენე დადაღ-
ული იქნებით.

ივანე.

დამეტიმა გაკუწთხოს, დაზე მშვიდობისა. — (გავა).

(მანთა მარტო.)

მანთა.

დუდა მამიკუდა სიკუდილის უანს ვერა ვნახე; ოხ! დუ-
დავ! თუ შეცდით მხუდავ შენ განსვენებული ჩემო ანგუ-
ლოზო; შემანდე რომ შენი მომაკუდავა თვალები მე ვერ
დავხუჭე, ვერ გავიგონე შენმა ქალმა უეანასკნელი აღ-
მოსუნთქვა (მოიწმენდს ცრემლმა) ოჰ რა საშინლად
მოიფრუბლა, კანკა დაზე გავიდა, დრო ანის ძაღლისა:
მშვიდობით ყვანყვანე, ნეტა ეხლა შენ მე მიგონებ? რომ
გონ ანა, მე შენ მიგონებ, მე დაწმუნებული ვან; ვნახო
ჩემი შვალა (რომ უნდა შევლოს ზატანა გარებში ამ დე-
ოს შემოვა ყვანყვანე შემოჭევება ვანამ ზე შანშე). —

გამოსვლა 2.

მანთა ყვანყვან შანსე ზე ვანამ.

ყვანყვანე.

მანთავ!

მანთა.

(მოიხბუნს) ბატონო! შენ მოხმანდა? შენ გხედავ ბა-
ტონო?

ყვანყვანე.

ბა! კანგათა ხან!

მანთა.

კადეუ მოხველ ბატონო ჩემთან! ეწითა კვანა მოგშოდდი
ნეტა მიგონებდა თუ ანა, სასახლეში დადით მოგაგონ-
დებოდი ამოენ მშვენიერ ქალებში; ანა, მე შენ აღანკ გა
გაშვეს სასახლეში. — მაკოცე ბატონო! და წიგათ დამ-
წვანხან გვანხედ. ოჰ! და ბედნიერებაა, მოცა გხედავ
ჩემს მეუღლესა, ჩემს ბატონსა, ჩემს ხელმწიფესა. —

ყვანყვანე.

მანთავ მოახედე. . .

მანთა.

ოხ! ჩემო საცოცხლეუკ დამტელი დამტეკე აქ ან უოფა

ნით. ჩემი ციტყვით ხელ დაუჭერელი გაიანჯა ეს დაწბა-
ზა სულ შეიძლება, ანტ ენთხელ ან წაქცეულა. —
იმისმა ბუბუკმა ლალამ ივანე სიხარულით იტინა; ოჰ! ბა
ტონო უშენოდ წა უგეოურად ვიყავ მიწვენილი ათასი
ფიქრები მოდიოდნენ ამ სულელ თავში; ოჰ, აბა ვნახავ
შენ შვალს წა მოუტანე; როგორ, ანაფიქრი? წა დაუდე-
ვნული ხან ბატონო!

უვანუვანე.

კანგი მოიხედე ჩუჭინთან სტუმრები ანთან ჩემი მეგობარ-
ანი მიესალმე —

მანთა.

(განითლდება ზ მიესალმება) შემინდეთ ბატონებო ამ
ეს მეტი ვეწავინ დაგინახე. —

ვანამ.

მთავრინავ ჩუჭინის მოსვლით ნუ მოიწიერთ მხიანჯულს
შეუწას თქუჭინის მეუფლისას. —

უვანუვანე.

(ვანამს) კანგი ძმაო დაუტევე სსახლის ზდილობა მე
დაგანწმუნებ; უმადისოთაც კანგის გულით გიმასხინძ-
ლებთ; ანა მანთავ!

მანთა.

უეჭველად! ხომ ანა გნებავთ ამ ოთახში მოხმან-
ღეთ.—

ვანამ.

ანა ჩუშენ აქ ანა გვიჭიანს.—

მანთა.

აქ ჩემი შვილი წევს მეშინიან ხმისაგამად გაიღვიძოს; ან
ვინდა აკოცო ბატონო!

უვანყვანე.

მოვესწრობით; ჩუშენ ცოცა დადალულები ვანთ უხმან
ნე ვახშამი ცოცა აღწე იუოს.—

მანთა.

უხლანე მოგანთმევენ გთხოვთ ან გააღვიძოთ. (ბავა)

გამოსულა 3.

უვანყვანე შანშე ჭ ვანამ.

უვანყვანე.

(დაჯდება) როგორ მოგწონთ ბატონებო მენახშირის
ქალი.—

ვანამ.

მანტივ სულობა გამოსატული აქუს თავის სახეზედ.—

შანშე.

მხარე უღება, მომცხოზა, შანტოზა, გარეგანთა მშენ-
ეშებათა თანა არიან შეხავებუღნი მასში.—

უგანუგანე.

მამ არ ღაგაკვსე განა დედოფალთან; ჩემა ცოლი ღი-
ნსია ქებასა, რომელსაც მე იმასუდ გამოზდი, ძლევა მე
დამჩეხა თქუშნ ნახავთ.—

ვანამ.

თვას შვალე მ. ღიან უუვანს არ ღაგვანებებს.—

უგანუგანე.

(წამოვანღება) არ დამანებებს შვილსა? მე ხელს მო-
ვაჭრი, რომონ მეწინაღმდეგება მანთა; ძლევა ჩემია
დაბნახ-ბატონეო, დედოფალს დაგანოქებ მანთას წი-
ნა.—

შანშე.

მაგ ნანანას უმანკო ცოლსა, რომელმაც დაივიწყა მშო-
ბელნი შენი ვუღისათვს გინდათ მისცეთ საწამებულად?
ხან ჯდით გაუზომოთ გული? რომელიც ჰსმგენს ზ ცოც
ხლავს მხოლოდ შენტვს; თვალთაგან უნდა ადინოთ ცნ
ქლას ნაკადი, თვალთაგან? რომელნიც შენ გხედვენ

მანტოკას მთელს ქუჭყანაში. — მოლა გონებაზედ ყვარე! ნუ გაჯიუტდებით თქუჭუნ სიტყუაზედ --

ყვარეყვარე.

როგორ? მე უკუ ვსთქუა ჩემი სიტყვა? რომელიც გათა შხამი გველისა, გაეწთხო მანჯგებში ზე ადამიანთ სისხლი; მე განწმუებთ ეხლავე თაგას ნებათ დაგვანებებს ზე მანთას წინ დაიხოქებს დედოფალი. --

შანუე.

ხვალამდის მანც დავშალოთ ეგ საქმე, ამადამ მანც ნუ გაუერთობთ ძალსა, ნუ მოუწამლამთ; თქუჭუნის ნახვის მხიარულებასა დღეს უფმნთობაა, რომ გამოუხადოთ ეს საშინელი მახოვს ანხავი. --

ყვარეყვარე.

მერე რა უშავს, თუ მე ცოტას შევ წუხებ იმას, დარისებს ცრემლითა გაეფვადება დამილით, თქუჭუნ ხომ იტით დიდ მანხვაში გათან მოდვანქეობაში ვარ ხოლმე მშაერ უსმელა, ჩუჭუნ ცოლ ქმანნი ვართ ერთ სოცტ ზე ერთ სისხლ ჩემს თავს რომ ვიწამებ, ვაწამებ ცოდესაცა, მაშ მხოლოდ მე ამას გეცუვით წაიუვანეთ ჩემი შვალი ამ ახლო სოფელში, მიუცათ იქ ჩემს ძაძას ივან შეანახოს ზე

ნუ ანგერებს დედას. აი თათონ მამთაცა. —

ვანამ.

ჩადევ გთხოვ გეგედლები დაესვენ. —

უვანუვანე.

მატ გითხან ან შეიძლება უნდა ადსწუდდეს.

გამოსვლა 4.

იგინივე ბ მანთა.

მანთა.

აი მზათ ანის ვახშამი ინებეთ; წა საშარელა ბნელი და
მეა. წვამა ბ ქუხილია. — (შეხედავს ქმანსა) თქუ მ
წატომ ატრე ბმანდებით მოწყერილია; თქუ მნებუწად
ანა მხიანულებო, რხნავთ თავი დავიხნათ, ატრე მე ან
სად მინახევხანთ მოსული; წა ანის ბ წა დავმანთვიან
ათ. —

უვანუვანე.

დადალული ვან სხუა ანაფენი. —

მანთა.

ანა მე ვერ მომაცყუებთ; მუღავ ატრე ანა უოფილხანთ
წა დავმანთვიანთ. —

უვანუვანე.

ხვალ ყველას შეიტყობ.

მანთა.

ანა ეხლავ მითხარ ეხლავ; მე ვეწ დაგიძინებ მძთელს და მესა.

ყვარყვარე.

მას შეატყე, დედოფალი გაძინება წამ ჩემი მეგობარე შეილი, იქნება შეილი მენახშირისა რ ან ამათ უნდა მიგვით შეილი დედოფლის ბეძანებოთა, თუ ანა თავს გაზაგადებინებენ.—

მანთა.

(დასუფლება რ იტინის მხარეულად) თქუტნ სუმწოთ ყვარყვარე, დამტინი მამანებ ისე.— ანა შემომხედე ემანდა ვეწ მამანთავთ თვალსა, ტუჩებს იკვრეტავ, დამილსა ჭყუანავ; ანა შენი ჭიჭიბე სხუა წიგათ მახუჩე მაგ გვარა სიტყუებო მამანებენ ვეწ გავავონებ.—

ყვარყვარე.

ანი დედოფალმა ესენი გამოგზავნა მაგ საქმისათვის.—

მანთა.

დაწახანს სუფრო მანთდა. ეს ან შეიძლება, თქუტნ გინდათ მოიტაცოთ შეილი, ქრისტეს გულისათვის რუ მე-

ხუმრებით მე ვერ ავატან მაგ გვანს ხუმრობასა. —

უვანუვანე.

ამას ანა ჰესჯუდა ბატონებო თქუცნ უნდმანეთ კაც დე-
დოთაღმა გიბდმანათ. —

ვანამ.

ათახაგი მანთალს ბდმანებს.

მანთა.

მაშ თქუცნ ანა ხუმრობთ შვალს მანთიევს დედოთა-
ღი? —

მანშე.

დიხ დედოთაღმა გამოგვგზავნა წავანთვით შვალი.

ვანამ.

დედოთლის ნება ანის უნდა დამოწილდეთ ზ მოგვცეთ
შვალი. —

მანთა.

უვანუვანე ზ შენ ეგ იყახუდე? შენ მონდომე? ითაქვე
მისცე შენი შვალი? ადამ გინდა შენ იმის უხრებით სტ-
კებოდე? ვედად აკოცო ლამაზ თვალეში? ვერ გაიგო-
ნო შენი სახელი? შენი ბიწმშო შვალი; ანა ან დავაჯე-
რებ! შენ მომეტეხულად გიუწანს; შენ ან ახარებდი უვ-

ელას, შენ ან ჩვენებდი იმას ყველას; ანა ან შეიძლე-
ბა, ვას შეუძლიან მოსტატოს ღოშს თავისი ლეკვა; ანა
ევანგელე ან ღვანებებს მტრებს თავის შკლსა.—

ევანგელე.

ან ანის დანე მოვანჩინო, ნება ანის დედოფლისა.—

მანთა.

შენ სძლიე სხანსთა, შენ სძლიე სატანთა, სახელი შე-
ნა მოფენილია ქუჭყანაზედ რ ან შეგიძლიან დაიფანო
შენა შვალა? რა დანაშაული აქუხს ყმასა რომ დაიბად
უბნალო დედაკატისაგან; ევანგელე? შეურიგდი დედო-
ფალსა, შესწინე თავი, სასხლი დასთხე დაიხსენ შენი
მანსა შვალი; ის ანის ჩემი სიტოცხლე რ სიკუდი-
ლი —

ევანგელე.

აკი გუუნები დედაკატო ანა შემიძლიან რა უნდა შევა-
სწინო შვალი დედოფლის ნება ანის; ჩემი ნებაც ან-
ის.—

მანთა.

ჩემი შვალაც ანის, უიეტეს ჩემია, მე ანავის დავანებუ-
ბით ანა, ჩემი სასხლია, ჩემი დვიძლია, მე თვთონ მუშუს

ვანოკები და მღერი დამე უძილო იმას ვაუფუფუნები ყო
ველ დღე ვამღევდი ჩემს სიტოცხლესა, რომ მალე გა-
მესაძინა; ანა! ეგ საშინელებათა ვეწავის დაგანებებთ. —
(დადგება ზე ჩქარა დაიწეებს ლაზარაკს) ანა შვილსედე
ანა აქუს მეუფეს უფლებას; იმას როგორ უწყებებს; და ბე-
ალი აქუს უწმასა ჩვილსა. — მეწე დას უწინებს? დას უწ-
ინებს მითხანით, დათა ხანთ ჩუმათ, დას უწინებს მით-
ხანთ, და უნდა უყოს ჩემ შვილსა.

შანშე.

დედოფალი კეთილი ანის მანთლამსა ჟუღია. —

ვანამ.

დრო გამოაჩენს შენდგომის; ახლა მხოლოდ უნდა აასწ-
ულეთ იმისი ნება. —

მანთა.

(შეშლისათვის ჩქარა ლაზარაკებს) მე თქუწნ გედას მო-
მაცუებთ, თქუწნ სახეზედ გეცუებათ, მე ვხედავ ამ და
საბჭმაგებელის თვალთა უნდა დედოფალს ჩემის შვილ-
ის სიკუდილი. — ანა! ანა! ჟერ მე მომკალით ბატო-
ნო! თქუ! შვილო ციციკო! შვილო! საბჭადო შვილო,,
მაშა ანა გშვილის მამა სასტიკი, შენ გშვილის დედაკა-

ცა შენი ღედა, ახა გახედეთ ზოწოტ მოქმედნო გამოა
მგლიჯეთ ჩემი შვილი ხელიდგანა. —

ვანამ.

აკი გითხარით ან დაგვანებებს თავის ნებთა მეოქა. —

უვანეკარე.

ებლავ ან სულ ანა. (მართას) მაშ კარგი მართავ გევა
ნდეს შენი შვილი, შენს საყუარელს შვილს გაუფრთხი-
ლდი, დაიტე შენი შვილი როგორც გუგა თვალისა შე-
ნისა. მაშის სიტოცხლე მიეტე შვილის სიტოცხლეში. —

მართა.

ნაო? მაშის სიტოცხლე?

უვანეკარე.

ნა ანის? ნათ ჰქრთები? შენ სომ შვილი დაგჩეხა, რო-
ცა მე ვიქნები გაგდესული მამულიდგან უნუწოდ; დამი-
წებენ ნადიწივით გვლევას ზე მე ან მექნება ალაგა
უნდა დავდიოდე სოფლითა სოფლად ვანამ ან დამიჭე-
რენ ზე მასუკან სამაველი ჯალათი ამიუვანს თხემისა ალა-
ავსა ზე მომეკეთს თავსა; ნუ შესწუხდები; ჩემს გვამს შე
სჯამენ ნადიწნი; ნუ იტრიებ ჩემთჳს მართავ! შენ შენი
საყუარელი შვილი გეყოლებს; გაუფრთხილდი შენს შვი-

ღის; დუთის გულისათვის ჩემთვის ცანცის სად მოიტ-
ლი.—

მანთა.

(გაშტეკებული უუუუებს წამცენსამე ხანსა) შენ გავ-
დექენ? შენ უნდა მოჭეუდე ჯაღათის ხელათა? წაიუვა-
ნეთ ჩემი შვალა.—

უვანუვანე.

როგონ! შენ აძევ შენს შვალსა?

მანთა.

მე უნდა მივინე.

უვანუვანე.

მე ვაჯობე.— მანზე წაიუვანე ჩემი შვალა (მანზე რ ვა-
წამ მიდინ მუორეს ოთახში მანთა თან მისდევს).

მანთა.

მოიტადეთ. . . ანა წაიუვანეთ. . . ანა დედეთ! ოჭ
დმეტო! ანა ან შემიძლიან მოგცეთ ჩემი შვალა.—

უვანუვანე.

აქ მოდი მანთავ, (მანთა მოზუნდებს დედეთა ფეხ ქე-
ემა დაჩოქილი უსიტყო შესტქერის თვალეში მუწე მია-
კრავს თავს მუხლზედა უვანუვანესა ამ დროს შედინ მა-

ნაშე ზე ვაწამ მეორეს ოთახში).—

მოქმედება 3.

სასახლე ჭაყელისა დაწბაზი სამეფო ცახტითა.—

გამოსვლა 1.

უვარუვარე.

(ზის სკამზედა წამოხტება) დიახ კაცმა უნდა აღასრულოს თავის სიტყვა, მე ვარ მანთალი, მაგრამ რათა ვაწასე შეწუხებული, ჭმურვარება აწევს ამ გულსა როგორც ტყვია; მე მანუხებს უგუნური სანადლეო, ხანდახან იყო დრო როდესაც მინდოდა შეშეტეო ზე მენახა, შეუხებოდავ ხელითა, რომ მანთლა მანტო ჩემი სახე ქქონდა შებეჭდილი მანთას მშვენიერს ზე ნაწნაქს გულსა? ახლად თუთონ ბედმან მამცა შემთხვევა გამოვცადო; დიახ უნდა გამოვცადო.—

გამოსვლა 2.

უვარუვარე ზე შანაშე.

უვარუვარე.

(შანშეს) მითხარით რა უყავათ ჩემს შვილსა!

შანშე.

ლოგოცტ ბრძანეთ ისრე მივაბარეთ თქუ შნს ძიძასა, მამ-
გვამ ვერ დავაჩუქეთ აწავის უდგება სულ დედასა კით-
ხულობს; ტირილით გვათხდა: მოიტა მამა ბატონთან გა-
ჩივლებთო, რომ დედა წამაწთავითო; მე ვატირე უვარ-
უვარე. --

უვარუვარე.

იტირებს ჩემი მატარა ცოტას ხანს იტირებს, მე ჩემს და-
ნაშაულს გადავიბდი: მოვიდნენ ჩემნი უმანი შეკრბენ?

შანშე.

დას სულ აქ აწან. — ზ თქუ შნს გამოსვლას ელიან. —

გამოსვლა 3.

იგინოვე ზ ვაწამ,

უვარუვარე.

ვაწამ ნახე მანთა?

ვაწამ.

დას ვნახე. —

უვარუვარე.

დას შკრება სწუხს? ტირის შვილსა? ნუ დამიძალამთ უვ-

ელა მითხარით.—

ვანამ.

მანთა ფერ მინდილია როგორც მანქანა, ზის თავის
ოთახში ძლივს სურთქამს, დაუდგამს აკვანი წინა თავის
შვალისა რე უყურებს გასტუმრებულს.— კალთაში უნდა
იტოვოთ რა უბევს! უბევს ბუჭთა თავის შვალისა რომ-
ლითაც გუშინ უთამაშნია, მე რომ დამინახა დამიძახა შე-
სამქურებელის ხმითა! მომეცათ ჩემი შვალი ჩემი ტიტ-
კო! რე გუფს შემოეყარა.—

უვარუვარე.

კმარა! კმარა.— უვარუვარე შენ შემქნურდები დედაკა-
ცის ცრემლითა უნდა ლბილ ჰყო შენი მტკიცე რება; უნ-
და დადიოს სრული ფაფა სინწარისა გამოცვლა ან შე-
იძლება ის მოვარჩინო?

ვანამ.

როგორ ან შეიძლება ერთის სიტყვათ სიტყვას მოუ-
ბრუნებო უთხარით თქუ მნი სანამდეო.—

უვარუვარე.

შენ დაგაწევ რომ ჩემი მატოხსანი სიტყვა აწის გარა-
ოდ?—

ვანამ.

თქუ მენ დაუთმეთ დედოფალსა.—

უვანუვანე.

ლოგოძ! მე დაუხოქო დედოფალს წინა.—

ვანამ.

თქუ მენი ამხატავნება აწის მიხეზი ამ უბედურებისა.
დეე დანისჯოს თქუ მენივე ამხატავნება.

უვანუვანე.

მანამ სული მიდგას ეგ არ შეიძლება.—

შანზე.

თქუ მენი მოუშენი შეიყარენ აქ მოდიან თქუ მენი მოხე-
ლენი ჭ სმანა.—

უვანუვანე.

მე წავალ მივეგებები იმათ ჭ თქუ მენ მანთას ნუგეში ვც
ით აიტანოს ახალი უბედურება.—

შანზე.

ბატონი ხან.—

უვანუვანე.

აკერ ისა ლოგოძ ნელა მოდიის (გაკა).—

შანზე.

და საშანკელი შეწუხებული სახე აქჷს.—

გამოსვლა 4.

იგინივე ზ მართა მოჭყავთ ქალებსა.

მართა.

გმადლობთ ჩემის ყუზის გდებისათვის ახლა ადამა ხატი
საჭირო, ახლა უკეთა ვად. ახლა გთხოვთ წაბმანდეთ.
(ქალები გავლენ მართა მივა დაბბანსლებთან) გთხოვთ
ბატონებო მბმანოთ სად აჩის ყვარევაკე თვითონ და
მიდ.ხა მე.—

შანშე.

უხლავ მობმანდება.—

ვარამ.

თქუტენ გვაწუებით ბატონო, ჩუტენი სახე გაშირებთ თქ
უტენა; ჩუტენ თქუტენის სიძულილის დიხსნი ვართ მაგა
რამ ჩუტენი დანაშაული არ აჩის მოწამე აჩის დმეერთი.

მართა.

ვან გაბნადლებთ თქუტენა, ანა მე ანა მაქუტს ანავისი სი
ძულილი ვითა ქჩისტანსა, დედოფალბრტ კი ანა მმუ
დს.—

შანშე.

მას ვინ მოსწყულებს თქუცნი გუული თუ ან დედოფალმა.
მანთა.

ანა ან ანის დედოფალი მიხეხი; ანის წმინდა ნება უფ-
ლისა რომელიც სწულდეს ჩემს უბედურს თავხედ, იმან
მომწყულებს მე; ვისიც ძალი განაქაწვებს ცახტთა ზე მოჭ-
გლეჯავს გვარგვანთა ქუცყენისა მეუფეთაგან, რომელ-
ისა ხელისა შექხევითა აღმოვლენ მხენი ზე შეხეწვითა გა-
ნაქრობს; იმან მომწყულებს მე ზე ანა თქუცნიმა დედოფალ-
მა, მე ვიცა დემეტთან დამსაჯა ამხანგტავნებისათჳს.—
გარამ-

ვითანითა მოთმინებითა ზე საწმუნოებითა ცკართულო-
ბთ ჯვანსა უფლისასა.—

მანთა.

მე? ანა ბატონებო, წინააღმდეგ მე ამხანგტავანი ვემბედი
იმას, წისაც ან ვიყავ დანსი — გუულსა უვარეუვარესას. მას
მე ან ვამხანგტავნობდი რომ უმარეუვარე იყო ჩემი ქმარი?
მას მე ან ვამხანგტავნობდი ჩემის მატანა მშვენიერის შგ
ილითა? მე, ქალმა უბნალოს გლეხისამ ასე დავიგაწეე რომ
მე დედოფლობას ვხეიმობდი, მე გვქმ მავხვდი დჳთის მო-
წყულებას მან მომცა ესე ბედი მოწყულებად ზე მე ვა

ფიქრე რომ ეს იყო წეკა ჩემი ჭ ამისთვის დამეწმინდნ სვე-
ილით დამსაჯა.—

ვანამ.

დუთის გულისათვის დაიტევით ეგ სეტაური ნუგეში თქ-
უჭნს თავზედ ვერ სწულად ან დატეიულან სხუანი უბ-
ედურებანი, ახალთ მსხუჭნებლთ მოითხოვენ თქუჭნ-
გან.—

მანთა.

ახალთა მსხუჭნებლთა? ოჰ, გულთ ნუ გასქდები, დამეწ-
მთ მომეც შეძლებს, მითხარით მე მზათა ვან მე უველას
ავიტან.

ვანამ.

ჩუჭნ ვერ მოგახსენებთ უვანეყვარე თვითონ გეტყვით.—

მანთა.

ნუდაც მიმაღავთ დუთის გულისათვის ლოდინი ურეტის
საშიშო ანს თვთ სიკუჭდილისა.—

შანუე.

აი აქ შემოდინ თქუჭნი ყმანი.—

გამოსვლა 5.

(იგინივე უვანეყვარე შემოვა, მოსდევენ თავის მოხელენი

რ უფროსნი მოუძენა. ამ დროს უაზრად გაიწკვია რ შე-
მოვლენ სსტუანი ყმანი რ ჯანნი ბაიწახებით, ტახტტუდ
აზა უვანუვანე).—

უვანუვანე.

შეგადობა რ გამარჯვება საუვანუვანო მძანო რ ყმანო,
მე თქუტენ მოგაწოდეთ ჩემს სასახლეში დედის საქმისა-
თუხ, ისმინეთ რას გეტყვით:— თქუტენ კანგათ იტით მე
თქუტენის თხოვნით რ სუწვილით შექმნით ცოლი რ მე და
გიჟეუტო, გამოვანჩიე ცოლად მანთა. თუმცა იყო გლ-
უხას ქალი, მაგრამ დანსი იყო ჩემის ცოლობისა კეთილ-
მოქმედებისათუხ, რუსუდან დედოფალმა ან ინება რომ
მეუვანდეს მანთა ცოლად რ ანც შიილო ჩემი შვალი, შვ-
ლი წაიუვანეს მამისოუხ რომ მენახშირის შვილმა გვან-
ან წახდინოს ჩემი რ მე ადვანსულე საიდნო ბმანება
მეუვისა. — (ამ სიტუაზუდ მანთა დანქებს კანკალსა უ-
ანუვანე დანქებს რ შედგომ იტუვის).

უვანუვანე.

აი ამ დანხანსელთ მივეც შვალი დედოფალმა მიბმანა
შეკანთო და ონტულის შვილისა რომელსაც თუთ რუსუ-
დან ინთავს, რ თქუტენ რომელნიც იყავით მოწამენი ჩე

მს მამთასთან ჯვრის წეჩისა, თქუჭნის თანადასწრებით
უნდა გაუშვა მამთა.—

მამთა.

(საშინელის ხმით) წინათ გმძნობანო ადსწუდდით? ად
სწუდდით შავნო ფიქრებო!—

უვარუვარე.

დედოფლის ბმძანებით მოგიწოდეთ თქუჭნ აქა, რათა
ადვასწულო იმისი ბმძანება.—

1. მოხელე.

ბატონო უვარუვარე.—

2. მოხელე.

ეგ საშინელება.—

3. მოხელე.

მამთა უნდა გაუშვა?

უვარუვარე.

მე გასანამტლელად ან მომიუვანისანთ, მე მოგიუვანეთ
იუენეთ მოწამენი მეუვის ბმძანების ადსწუდებისა. დაჩა
უდით თორემ როგორც მეხი ისრე დაგეცემათ ჩემი მძა
ისხანება. ჩუმათ ყუჩი დამიგდეთ, მოდი ახლო მამთავ!

მამთა.

ჩემო პატონო! ჩემო ხელმწიფევ!—

უვარუვარე.

შენ გაიგონე ჩემი ზმანება.—

მანთა.

მე გავგონე დიდხარია ველოდი, ჩემი მწაწკე ბედი დი-
დი ხანია ვიტოდი, მე მომეტებულათ ვიუჯ ბედნიერი შე
ნგან ამ სოფლისათჳს კეთილ მადლიეწისა სსმოთხისა ზე
ანებითა, ვიუჯ მოცული აქამდის, ჭ აი ვითა სიზმანი გა
ნჭქქა ციუნი ზმანება.—

უვარუვარე.

დღეადგან შენ ანა ხან ჩემი ცოლი მანთაჳ გესმის.—

მანთა.

მესმის ხელმწიფევ.—

უვარუვარე.

დღესვე წადი ჩემის სახლიდგან; დაადე უოგელი მდი-
აწი საშკაული წატ მე შენთჳს მიმიცია ასე ზმანა მე-
ფემ, აქედგან წადი ასე დანბად როგორც დანბად მო
ხველ თანა დასწკებთ მეფას დანბასეფთა ჭ ჩემთა უმ
ათა განგიცევებ შენ.

მანთა.

ყოველსაგე დაუტევებ ჩემო ხელმწიფევ წატ ჩემოვს გო
წუალობებია, დაუტევებ დიდებულს შენს მეუფლობის სა
ხელს ყოველს მგარფასს სამკაულს, რომელიც აჩუქე შე
ნს საყვარელს გლეხის გოგოს, — დაუტევებ სიყვარულს
ის წინდასაცა, რომელიც მინდოდა საფლავში ჩამეტანა
გამდეგ შენსა ბეჭედსა (გამოიძრობს ზ ატმევს კელხ-
ედა) აი ეხლავ წავალ ისევ გლახად რომოცტ მოკელ
გლახად. —

ყვარულე.

შენი საყუარებე შეგიძლიან წაიფო. —

მანთა.

მე უბრებოთ მზითევი ან მამყოლია დატევეჯილის კახით
მოკელ. —

ყვარულე.

წაიდე კახა ზ ყოველიფევი ახლან ჩუჭნი ყოველი ან გა
ნიშა გათავდა შენთან. —

მანთა.

ანა ჩემო ხელმწიფევ! შენ დაჩრები ჩემი საუკუნო მო
გადე, ჩემი სიყვარული დაჩნა შენთან. . . რომოცტ მავ
სიყვარულის ბეჭედმა ჩამჭრა ეს თითი ზ დაჩნია თვისი

ნაშანი, შენი სახე ისე აწის ჩაჭრილი ამ გულში.

უკანუვარე.

(იქით) მომიკლეს გული ამ სიტყვებმა — (მართას) უკ-
ელა გათავდა წადი გამშობდი. —

ვანამ.

მე ცრემლი გერ ღამაჭურია. —

შანშე.

გული სისხლით ამეშხო.

მართა.

ერთი სიტყვა კიდევ მათქმევანე — მე მივდივარ ისევ ტყუ-
ეში (დანოქალი) მშვიდობით უკანუვარე იყავ ბედნიერ
ახალ ცოლთან, ცრემლ ქვეშ გაგაღაძეები თუ დავინა-
ხავ შენს ბედნიერებასა, თუ იმასთან უფრო ბედნიერი იქ-
ნები ვანამ ჩემთან, მაგნამ ამ ქუჭყანაში ჩემსავით გუ-
ნავან შეგიუვარებს, ჩემსავით აწავინ გადმეერთებს. —

უკანუვარე.

(შეძრწუნებულის სახით) კანგი კმანა წადი მართავ. —

მართა.

(დანოქალი) ნება მომეც უკანასკნელათ შენს ახლო ჳა-
ეწს მანტ მოვებვიო, ნება მომეც ზატარა ხანს უყურო.

ჩემს შეშლედს თვალსა, იქ შენ ან მიუტეებ? შენ მათადალი ხან გესწალები ან განდა უმეტეს მომწყულა შენის თვალსით; მშგადობით უვანყვანე მშგადობით ჩემი ბატონო ჩემო ხელმწიფეუ ჩემო დიდესავ.—

უვანყვანე.

წადა მანთავ წადა.—

მანთა.

იყავ წესა უფლასა (მანთა მანბუნდებს წასასვლელად უვანყვანე მანტას მათუანებს ისმას ციბილის სმა დედაკატეო დაუნიქებენ წინა).—

1. დედაკატე.

შენ დავკატეკებ ან გელოზო ჩუტნო?

2. დედაკატე.

დედოფლო ჩუტნო დედავ ნუ ბავვაშვებ.—

3. დედაკატე.

გოცნი ფეხთა შენთა ან გელოზო ქუტყენად წამებულო.—

მანთა.

რანკეა უანმან უნდა დავკატეოთ დედანო.—

1. გლეხი.

მშვიდობით მანთავ.—

2. გლეხი.

ღმერთი გუაწვიდეს.—

მანთა.

მშვიდობით მე ნუგეშინების გუფით მივალ აქედგან (შე-
ხედავს უვანუვანეს) მე ვსტინი ზე შენც მიტინებ მე უვ-
ანუვანე? (მანთა მიდის ზე ხაღხი უვან მიხედვის უვანუ-
ვანე უუუტებს რომ მიუფანება ჩამობტება ტახტადგან მი-
ვა მანშესთან ზე სტატებს ხედსა.—)

გამოსვლას ნ.

იგინივე გაწდა მანთასი.—

უვანუვანე.

ოჰ! მე სასტოვად მოვიქეც მანშე აწა? ოჰ საშინელი უს
ამანთალობა ვჰქენ.—

მანშე.

ამ ამანტაუნებამ საღამდის მიგოუვანა. შენი ფუხით გა-
სჭუელიტე ქუჭურინუნი ანგელაზი.—

უვანუვანე.

ეს წა ხმა აწის, საუფინის ხმა მესმის.—

ვაწამი.

აი თქუცნი ცალკანი ჯანით აივსო დედოფალი მოზ-
მანდეს აგურ ორტული შვალი გვერდით მოზდევს. —

ყვანყვანე.

უდროო სტუმარია. —

შანშე.

მართლს დედოფალია აი ცხენად გან ჩამოხტა მართა შე-
ხვდა ანც კა შეხედა, წავიდეთ მივეგებნეთ (რო უნდ-
ათ გასვლა დედოფალი შემოვა). —

გამოსვლა 7.

(იგანივე ზე დედოფალი. მას მოზდევს ორტული შვა-
ლი შემოჭყეუბან ქალეზი ზე დაბნაილესი ყვანყვანე
შანშე ზე ვანამ მიეგებუბან). —

დედოფალი.

ან ვიცა ვიამათ თუ გეწუნათ ჩემი მოსვლა, მაგრამ
ჩუცნი გვერდს რომ სტუმარის მოყვანეებს მტკიცედ და
იტვავთ ზე მტეწსაც მისცემთ ადგალსა თქუცნს სახლ-
ში ზე მასთან მოგატანთ ახალს ანბავსა (ანგუნებს ორ-
ტულის შვალსა) ეს ანის ჩემი ქმარი ვიცით სიამოვნ-
ებით მიიღებთ ჩემს ადმოდრევას. —

ყვანყვანე.

(უკუ დგება ზე დაუყრავს თავსა) დიქტომან ბედნიერ ჰუ
ოს ქონწინება თქუჭნი ზე სტხოვრებდით კეთილ-დღეო
ობით მწაფაღთა დღეთა შინა ბედნიერ, წათა კეთილ მა-
წთვადეთ საქანთველოსა, ინებეთ დედოფალთა აი ტახ-
ტი, სახლი, მე ზე ყოველნი ქუჭუ გრდომნი ჩემნი ვანთ
მხათ სახსახუკისათვს მეფეთა ჩემთა.—

დედოფალი.

მადლობელი ვან წომი კეთილის გულისთ მიგვიღებ, მაგ-
წამ მითხან უვარეუვარე და მიხუწისათვს აწინა შეკრები-
ლნი ეს ხალხნი, დღესასწაული აწინა წამე, თუ ნადიმი
გაქუეს ან სახსჯავრო დიდი წამე: ვადაც დედაქატი მი-
ჰყვანდათ ზე ხალხი შეუდგებოდა; ვან იყო ისა.—

უვარეუვარე.

ჩემი ცოლი მანთა, წომელსაც შვალი წავანთვი ზე თი-
თონ გავაგდე თანა დასწრებითა თქუჩნ დაწბანსულთა ზე
ჩემთა ყმათა.—

დედოფალი.

ლოგონ ის მანთა იყო? —

მანია.

იმან თქუჭნ შვალი მოგცათ?

ჯანამ.

გასასტეკებელის მოთმინებით, თუმცა ტრეკლათა, მაგ-
წამ შვილი შესწიკა მსხუჭწნლად მამისა.

ოწტელიშვილი.

წოგოწ თავას ნებით?

ჯანამ.

დიას თავის ნებით, უსუვდწელად დაემოწიკა თავის ბე-
დსა ჭ განსჯასა. თავის მტან ჯგულოთ კიდევ ლოტვიდა.-

შანშე.

ჭეშმაწიტებსა გაფატებ.-

გან გრძელესა შემდგომში.

შეკვ.

1. შეტდომილებს მასკანადისა. გ. წწ.

2. უკანუჭაწუ ათაბაგი. ცნადუღას თა. გ. უჩისთავისა.

